

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1346/2022
13.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Звезданом Говедарица Царић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1410/22 од 30.11.2022. године, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу К 476/21 од 02.06.2022. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 67/22 од 29.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 13.12.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 1410/22 од 30.11.2022. године и **УТВРЂУЈЕ** да су правноснажним пресудама Основног суда у Пожаревцу К 476/21 од 02.06.2022. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 67/22 од 29.09.2022. године, учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, а повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у корист окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу К 476/21 од 02.06.2022. године, окривљени АА је на основу члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. КЗ. Истом пресудом одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава Основног суда у Пожаревцу, док је оштећена ББ за остваривање имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу Кж1 67/22 од 29.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба Основног јавног тужиоца у Пожаревцу и пресуда Основног суда у Пожаревцу К 476/21 од 02.06.2022. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 1410/22 од 30.11.2022. године, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да

Врховни касациони суд усвоји захтев као основан и донесе пресуду којом ће утврдити да је побијаним пресудама повређен закон у корист окривљеног.

Врховни касациони суд је у смислу члана 488. ЗКП, браниоцу окривљеног, адвокату Дејану Бојићу, доставио захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета заједно са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано Републички јавни тужилац у поднетом захтеву указује да су доношењем правноснажних пресуда учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП и повреда кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 1) ЗКП, у вези члана 423. тачка 1) ЗКП, јер је изрека пресуде неразумљива, а разлози побијаних правноснажних пресуда противречни изреци, нејасни и у знатној мери међусобно противречни, односно погрешно налазећи да у инкриминисаним радњама окривљеног нема законских елемената предметног кривичног дела.

Према ставу првостепеног суда, у радњама окривљеног АА, које се истом стављају на терет оптужним предлогом заменика Основног јавног тужиоца у Пожаревцу Ктз 322/21 од 28.09.2021. године, и то да је у току 2016. и 2017. године у Пожаревцу, поступао као инвеститор на извођењу грађевинских радова на објекту – локалу бр. 0, који се налази на делу катастарске парцеле број .. КО Пожаревац, ТВ „ВВ“ и то у виду вршења ископа за три шахте у које су уграђене бетонске дренажне цеви, бетонирања зидова и плоча дренажних просторија 1, 2 и 3 армираним бетоном и подбетонирања темеља суседног објекта темељним гредама ослоњеним једним крајем на тло, а другим на армирано-бетонски зид постојећег локала, који радови су извођени без грађевинске дозволе се стичу како обележја кривичног дела из члана 219а став 2. КЗ, тако и обележја прекршаја из члана 208а став 2. Закона о планирању и изградњи, при чему суд констатује да је у току поступка утврђено да против окривљеног АА није вођен прекршајни поступак за радњу која му се ставља на терет оптужним предлогом. С тим у вези, првостепени суд закључује да је повољније по окривљеног да буде ослобођен од оптужбе, јер дело за које је оптужен по закону није кривично дело, стога што је наведено кажњиво дело по Закону о планирању и изградњи, прописано са истоветним законским описом као прекршај за који је предвиђена новчана казна.

Другостепени суд је одбио као неосновану жалбу ОЈТ у Пожаревцу и потврдио пресуду Основног суда у Пожаревцу К 476/21 од 02.06.2022. године у потпуности усвајајући аргументе дате у образложењу првостепене пресуде.

Према одредби члана 423. тачка 1) ЗКП, пресуду којом се окривљени ослобађа од оптужбе, суд ће изрећи ако дело за које је оптужен није кривично дело, а нема услова за примену мере безбедности.

Одредбом члана 14. став 1. КЗ прописано је да је кривично дело оно дело које је законом одређено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено, а у

ставу 2. истог члана је прописано да нема кривичног дела уколико је искључена противправност или кривица, иако постоје сва обележја кривичног дела одређена законом.

Противправност као конститутивно обележје општег појма кривичног дела из члана 14. став 1. КЗ, искључују дело малог значаја (члан 18. КЗ), нужна одбрана (члан 19. КЗ) и крајња нужда (члан 20. КЗ), док кривицу, која је такође обележје општег појма кривичног дела, искључују неурачунљивост (члан 23. КЗ), неотклоњива стварна заблуда (члан 28. КЗ) и неотклоњива правна заблуда (члан 29. КЗ).

Сходно наведеном, суд ослобађајућу пресуду, на основу члана 423. тачка 1) ЗКП доноси када кривично дело за које је окривљени оптужен не садржи сва обележја тог кривичног дела одређена законом, као и када је иако постоје сва законска обележја кривичног дела, искључена противправност или кривица, а нема услова за примену мере безбедности.

Постојање противправног дела које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција, не искључује постојање кривичног дела, па уколико се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела које му је стављено на терет, нема места доношењу ослобађајуће пресуде на основу члана 423. тачка 1) ЗКП.

Питање чињеничног идентитета дела прописаног прекршаја и кривичног дела и осталих критеријума које је Уставни суд поставио уважавајући праксу Европског суда за људска права, процењује се када се поставља питање да ли је реч о правноснажно пресуђеној ствари, у ком случају, уколико суд то у кривичном поступку утврди, доноси одбијајућу пресуду на основу члана 422. тачка 2) ЗКП.

У конкретном случају, против окривљеног АА вођен је једино кривични поступак због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. КЗ, а суд је код очигледног постојања свих законских обележја кривичног дела донео ослобађајућу пресуду и тиме учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у корист окривљеног.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су давањем разлога да се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја прекршаја и кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 2. КЗ, за које је оптужен, разлоге учинили противуречним изреци пресуде којом је окривљени ослобођен од оптужбе на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, јер дело за које је оптужен по закону није кривично дело и саме разлоге учинили нејасним и у знатној мери противречним. На тај начин су учинили и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, на шта се основано указује у захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП и члана 493. ЗКП, утврдио да су побијаним правноснажним пресудама Основног суда у Пожаревцу К 476/21 од 02.06.2022. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 67/22 од 29.09.2022. године, учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, као и повреда кривичног закона

из члана 439. тачка 1) ЗКП у корист окривљеног АА, при томе не дирајући у правноснажност наведених пресуда.

Записничар – саветник
Звездана Говедарица Царић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић